

Adroddiad Ariannol
Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru 2003-2004

Noddir gan
Lywodraeth
Cynulliad Cymru

Cyhoeddwyd gan:
Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NP

Testun Cymraeg: Catherine Jones
Cynhyrchu: Mari Gordon
Lluniau'r clawr blaen a chefn © Paul Avis
Dylunio: Andrew Griffiths Design
Argraffu: MWL Digital Solutions

© Amgueddfa Genedlaethol Cymru, 2004.

ISBN 0 72000554 X

Mae'r Adroddiad hwn ac Adroddiad Blynyddol AOCC ar gael
ar safle gwe AOCC sef www.aocc.ac.uk.

Argraffwyd yr adroddiad hwn ar bapur ecogyfeillgar.

- Papur heb glorin yw hwn (Papur TCF). Mae hyn yn golygu bod y mwydion papur wedi cael eu cannu heb ddefnyddio unrhyw gemegau clorin o gwbl. Cymysgedd o hydrogen perocsid ac ocsigen yw'r hylifau cannu sy'n cael eu defnyddio erbyn hyn. Nid yw'r rhain yn creu tocsinau niweidiol, ond maen nhw'n rhoi'r un canlyniad.

- Dim ond o gyflenwyr sy'n gweithredu fforestydd cynaliadwy y daw'r deunyddiau crai a brynwyd o'r tu allan. Sgîl-gynnyrch prosesau cynhyrchu eraill yw llawer o'r deunyddiau crai h.y. gwastraff melinau llifio a gwastraff o deneuo fforestydd (coed afiach, coed sydd wedi'u difrodi neu a fyddai'n cael eu llosgi fel arall).

Adroddiad Ariannol

Amgueddfeydd ac Oriolau Cenedlaethol Cymru

2003-2004

Cynnwys

Adroddiad Ariannol y Cyngor	4
Llys y Llywodraethwyr, Cyngor a Bwrdd y Rheolwyr	11
Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyngor a'r Cyfarwyddwr Cyffredinol	13
Datganiad ar y System Reoli Fewnol	14
Tystigrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru	15
Cyfriflen Gyfunol o'r Gweithgareddau Ariannol	16
Mantolen Gyfunol	18
Cyfriflen Llif Arian Gyfunol	19
Nodiadau ar y Cyfrifon	20

Adroddiad Ariannol y Cyngor

Cefndir Statudol

Cafodd Amgueddfeydd ac Oriellau Cenedlaethol Cymru (AOCC) ei sefydlu drwy Siarter Brenhinol fel Amgueddfa Genedlaethol Cymru ym 1907. Mae AOCC yn elusen gofrestredig annibynnol, ac fel Corff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad caiff ei ariannu'n bennaf drwy gymhorthdal grant gan Lywodraeth Cynulliad Cymru. Mae ei weithgareddau craidd yn cynnwys datblygu ei gasgliadau, gofalu amdanyn nhw, eu hastudio a'i gwneud yn hawdd i bobl fynd atyn nhw er budd y gymdeithas, a hynny am byth. Mae'r Siarter (1907, diwygiwyd 1991) yn nodi y dylid cyflawni hyn:

yn bennaf drwy ddarlunio'n llwyr ddaear, mwynoleg, swoleg, botaneg, ethnograffeg, archaeoleg, celfyddyd, hanes a diwydiannau arbennig Cymru trwy gasglu, diogelu, egluro a chyflwyno pob gwrthrych a pheth.

Nodau ac Amcanion AOCC

Dyma nodau ac amcanion cyfoes AOCC :

- Hybu dealltwriaeth a gwybodaeth eang am dreftadaeth a diwylliant Cymru a'i rôl yn natblygiad a hanes y byd;
- Rhoi gwasanaeth amgueddfa genedlaethol i Gymru sy'n ganolfan ragoriaeth ryngwladol. Gofalu am ein casgliadau cynyddol o fri a phwys cenedlaethol a rhyngwladol yn y ffordd orau bosibl;
- Trwy ein casgliadau a'n harbenigedd, annog pobl i ymchwilio, astudio a gwerthfawrogi'r celfyddydau, y dyniaethau, y gwyddorau a thechnoleg;
- Ysbrydoli cynulleidfa sy'n tyfu o hyd i ymweld â'n hamgueddfeydd rhagorol ac elwa ar eu hadnoddau a'u cyfleusterau amrywiol;
- Datblygu ein holl adnoddau mewn ffordd ddoeth, a'u defnyddio mewn ffordd greadigol ac effeithiol, gan fod yn ddarbodus a sicrhau ein bod ni'n cael gwerth ein harian

Mae'r nodau hyn yn cyd-fynd â gweledigaeth strategol Llywodraeth Cynulliad Cymru a ddisgrifir yn *Cymru: Gwlad Well*. Y rhan o weledigaeth Llywodraeth y Cynulliad sydd fwyaf perthnasol i AOCC yw 'cryfhau hunaniaeth ddiwylliannol Cymru a helpu i greu gwlad ddwyieithog'.

Nodir polisiau Llywodraeth y Cynulliad mewn perthynas â'r dimensiwn hwn mewn sawl strategaeth ategol. Wrth ddatblygu rhaglenni sy'n hyrwyddo cynladwyedd, cydraddoldeb a chynnwys pobl, mae gan AOCC rôl bwysig wrth gyfrannu at y gwaith polisi a amlinellir mewn tair dogfen yn arbennig:

- *Dysgu Byw'n Wahanol*
- *Cymru Greadigol – Strategaeth Ddiwylliant i Gymru*
- *Iaith Pawb – Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Cymru Ddwyieithog*

Safleoedd

Yn 2003-04, roedd AOCC yn gweithredu chwe amgueddfa ar draws Cymru:

Yr Amgueddfa ac Oriellau Genedlaethol, Parc Cathays, Caerdydd
Amgueddfa Werin Cymru, Sain Ffagan, Caerdydd
Amgueddfa'r Llang Rufeinig, Caerllion, Casnewydd
Amgueddfa Lechi Cymru, Llanberis, Gwynedd
Amgueddfa Wlân Genedlaethol, Dre-fach Felindre, Sir Gaerfyrddin
Pwll Mawr: Amgueddfa Lofaol Genedlaethol Cymru, Blaenafon, Torfaen

Yn ogystal, mae yna drefniadau partneriaeth i reoli dau safle arall sef:

Amgueddfa Rufeinig Segontium, Caernarfon, Gwynedd
Oriellau Tŷ Turner, Penarth, Bro Morgannwg.

Cafodd dau ddatblygiad cyfalaf mawr eu cwblhau a'u cyflwyno i'r cyhoedd mewn dwy amgueddfa yn 2003-04.

Pwll Mawr

Tan Chwefror 2001, roedd y Pwll Mawr wedi bod yn gweithredu fel Ymddiriedolaeth Elusennol annibynnol a Chwmni Cyfyngedig. Yn 2001-02, daeth o dan fantell Amgueddfeydd ac Oriellau Cenedlaethol Cymru. Cafodd ailddatblygiad cyfalaf gwerth £7.1m ei gwblhau yn Hydref 2003 a chafodd y Pwll Mawr ei ail-lansio yn Chwefror 2004.

Mae'r elfennau newydd yn cynnwys oriel mwyngloddio, lle mae'r ymwelwyr yn cael eu tywys drwy gyfres o gyfnodau sy'n dangos datblygiad mwyngloddio modern gyda chymorth rhith-löwr; ac arddangosfeydd wedi eu hailddatblygu a'u hailwampio ym Maddonau Pen y Pwll, sy'n edrych yn fanwl ar hanes diwydiant glo Cymru.

Yr Amgueddfa Wlân Genedlaethol

Caeodd hen Amgueddfa Diwydiant Gwlân Cymru ar 1 Mawrth 2002 ac agorodd eto o dan ei enw newydd, yr Amgueddfa Wlân Genedlaethol, ar 31 Mawrth 2004. Roedd y rhaglen fuddsoddi gwerth £2.6m yn cynnwys atgyweirio hen adeiladau rhestredig y felin a chreu gwell cyfleusterau i ymwelwyr, cyfleusterau addysg penodedig, a dehongliad modern o'r casgliadau.

Mae'r ddau broiect yn hanfodol i strategaeth ddiwydiannol AOCC. Rydyn ni'n buddsoddi £40m mewn ardaloedd Amcan Un yng Nghymru i ddathlu ei threftadaeth ddiwydiannol diolch i gymorth Llywodraeth y Cynulliad a phartneriaid ariannu eraill. Mae'r strategaeth yn cwmpasu tair amgueddfa – y Pwll Mawr, yr Amgueddfa Wlân Genedlaethol ac Amgueddfa Lechi Cymru – yn ogystal â datblygiad Amgueddfa Genedlaethol y Glannau yn Abertawe.

Fformat y Cyfrifon

Cafodd y cyfrifon eu paratoi o dan Adran 9(4) o Ddeddf Amgueddfeydd ac Oriellau 1992 ar ffurf a bennwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac a gymeradwywyd gan y Trysorlys. Mae copi o'r Gyfeirb Cyfrifon ar gael drwy wneud cais i'r Cyfarwyddwr Cyllid. Mae cyfrifon AOCC yn cyd-fynd â gofynion y Datganiad o Arferion Cymeradwy (SORP 2000) 'Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau'. At ddibenion y SORP, Adroddiad Ariannol y Cyngor yw Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr.

Canlyniadau a Chyllid

Daeth gwerth £4,940,000 o adnoddau cyfunol net i mewn i AOCC cyn costau enwol (£4,552,000 yn 2002-03). Daeth £24,983,000 o adnoddau i mewn i AOCC (£24,965,000 yn 2002-03) a gwariwyd cyfanswm o £24,411,000 (£21,533,000 yn 2002-03) cyn costau enwol. Y cynnydd net mewn cyllid ar gyfer y flwyddyn ar ôl cymryd yr holl enillion a cholledion wedi, a heb eu gwireddu i ystyriaeth oedd £6,762,000 (cynnydd net o £907,000 yn 2002-03). £77,286,000 oedd balans y gronfa ar 31 Mawrth 2004 (£70,524,000 ar 31 Mawrth 2003). Cofnododd Mentrau AOCC Cyf. elw o £69,289 cyn cymorth rhoddion i'r Amgueddfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2003-04 (£30,456 yn 2002-03). Trosglwyddwyd y rhan fwyaf o weithgareddau masnachu AOCC i'r is-gwmni masnachol hwn sy'n llwyr eiddo i AOCC o 1 Ebrill 2003 ymlaen.

Dangosyddion Perfformiad

Perfformiad yn erbyn targedau dangosyddion perfformiad sylfaenol Llywodraeth y Cynulliad yn ôl llythyr Gorchwyl AOCC:

Dangosydd perfformiad sylfaenol	2003-04 targed	2003-04 canlyniad	2002-03 canlyniad
1 Nifer yr ymwelwyr	1,250k	1,222k	1,278k
2 Nifer yr ymweliadau â'r wefan	610k	719k	541k
3 Y canran o'r lle oedd yn bodloni'r safonau priodol o ran casglu a storio	57%	57%	57%
4 Canran yr ymwelwyr oedd o ddosbarthiadau cymdeithasol C2, D ac E	38%	32%	37%

Nodiadau

- Roedd niferoedd terfynol yr ymwelwyr 2.2% yn is na'r targed, ond 59.7% yn uwch na'r lefelau a welwyd cyn cyflwyno mynediad am ddim.
- Mae'r cynnydd sylweddol yn nifer yr ymweliadau â'r wefan yn adlewyrchu'r gwelliannau a wnaed i'r safle yn 2003-04.
- Mae'r canran o le storio sy'n bodloni'r safonau priodol wedi aros yr un fath, ond bydd y datblygiadau sydd ar y gweill, a gaiff eu hamlinellu yn nes ymlaen yn yr adroddiad hwn, yn gwella'r sefyllfa'n aruthrol.
- Mae'r ffigurau'n dangos ein bod ni'n dychwelyd yn rhannol at y proffil ymwelwyr a welwyd cyn cyflwyno mynediad am ddim. Mae hyn yn amrywio o un safle i'r llall. Mae AOCC wrthi'n trafod mesurau mwy ystyrlon sy'n adlewyrchu sut rydyn ni'n ymrwymo ein gwahanol gynulleidfa oedd gyda swyddogion y Cynulliad.

Perfformiad Talu'n Brydlon

Mae AOCC yn cefnogi amcanion côd ymarfer *Better Payment* Trysorlys Ei Mawrhydi a'i nod yw talu anfonebau dilys cyn pen 30 diwrnod. 12 diwrnod oedd y cyfnod cyfartalog ar gyfer talu anfonebau yn 2003-04 (12 diwrnod yn 2002-03), a thalwyd 95% o anfonebau cyn pen 30 diwrnod (97% yn 2002-03).

Codi Arian a Gwirfoddolwyr

Heb gyfrif yr ymgyrch arbennig i godi arian ar gyfer Amgueddfa Genedlaethol y Glannau yn Abertawe, cafodd AOCC ei ganlyniadau gorau erioed o ran codi arian. Denodd projectau cyfalaf eraill fel y Pwll Mawr a'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol grantiau mawr oddi wrth bob math o ymddiriedolaethau a sefydliadau. Rhagorodd pob un o'r arddangosfeydd ar eu targedau incwm diolch i gefnogaeth amrywiaeth o nodwyr corfforaethol ac unigol, gan gynnwys Cyfeillion AOCC, ac apeliodd ein gweithgareddau Addysg at wirfoddolwyr a chefnogwyr eraill wrth i ni dderbyn dros £60,000 mewn rhoddion oddi wrth gwmgniau ac ymddiriedolaethau.

Y Cynllun Noddwyr yw'r ffordd fwyaf dibynadwy o ddenu rhoddion gan unigolion ac mae aelodaeth y Noddwyr yn dal i dyfu. Mae incwm o gymynroddion yn dal i ddilyn patrwm o un rhodd fawr bob dwy flynedd.

Buddsoddiadau Cyfalaf ac Asedau Sefydlog

Cafodd Cymhorthdal Grant Cyfalaf AOCC ei ddefnyddio'n bennaf fel sail i'r datblygiadau cyfalaf mawr yn y Pwll Mawr a'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol. Gwariwyd tipyn hefyd ar welliannau lechyd a Diogelwch, cynnal y seilwaith TGCh a thrwsio to'r Castell yn yr Amgueddfa Werin.

Cafodd y gwaith yn y Pwll Mawr a'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol ei gwblhau yn fwy neu lai yn ystod y flwyddyn. Cafodd y project ailddatblygu gwerth £7.1m yn y Pwll Mawr ei ariannu gan grant oddi wrth Gronfa Dreftadaeth y Loteri (CDL) (£5.3m), Grant Adfywio Lleol (GALL) (£0.5m), grant Bwrdd Croeso Cymru (BCC) (£0.4m) a grantiau a rhoddion eraill (£0.9m). Ar 31 Mawrth 2004, roedd y cyfanswm o £6.6m wedi cael ei wario ar y project.

Cafodd y project ailddatblygu gwerth £2.6m yn yr Amgueddfa Wlân Genedlaethol ei ariannu drwy grant CDL (£1.0m), grand ERDF (£0.4m) a thrwy grantiau a rhoddion eraill gan gynnwys cyllid cyfatebol oddi wrth AOCC (£1.2m). Ar 31 Mawrth 2004, roedd cyfanswm o £2.5m wedi cael ei wario ar y project.

Ar ddechrau'r flwyddyn, roedd Llywodraeth y Cynulliad yn cadw swm o £2.1m oedd yn weddill (o'r £4.5m gwreiddiol) ar gyfer Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, Abertawe. Cafodd y swm ei dynnu i lawr i'w wario ar waith adeiladu yn 2003-04.

Mae polisiau AOCC yn caniatáu ar gyfer ailbricio asedau'n broffesiynol pob 5 mlynedd, ac maent yn cael eu hailbricio gan ddefnyddio mynegeion yn y cyfamser. Yr unig eithriadau yw asedau TG, nid yw'r rhain yn cael eu mynegeo am fod pris asedau TG yn disgyn dros amser, ac asedau treftadaeth. Nid yw'r asedau treftadaeth a ddaeth i feddiant cyn 1 Ebrill 2001 wedi cael eu cyfalafu ac mae asedau treftadaeth a gafwyd ers y dyddiad hwnnw wedi cael eu cofnodi yn ôl eu cost. Mae'r Ymddiriedolwyr o'r fam bod cost priso asedau treftadaeth yn afresymol.

Caffael Sbesimenau

Prynwyd 2 beth mawr yn 2003-04:

Portread o Omai, Joseph Banks a Dr Solander gan William Parry. Prynwyd y darn ar y cyd â'r Oriol Bortreadau Genedlaethol ac Oriol Capten Cook, Whitby. Cost net cyfran yr Amgueddfa oedd £105k ar ôl cyfraniad o £89k oddi wrth yr Oriol Bortreadau Genedlaethol, £39k oddi wrth y Gronfa Casgliadau Celf Genedlaethol a £4k o roddion preifat gan unigolion.

Y Ddol Japaneaidd gan Gwen John am gost net o £48k i'r Amgueddfa. Cafodd hyn ei ategu gan gyfraniad o £48k oddi wrth Ymddiriedolaeth Derek Williams a £15k oddi wrth y Gronfa Casgliadau Celf Genedlaethol.

Mae manylion yr holl asedau treftadaeth a ddaeth i feddiant yn ystod y flwyddyn i'w gweld yn Nodyn 10 i'r cyfrifon.

Datblygiadau ar gyfer y Dyfodol

Datblygiadau yn Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, Abertawe (AGGA)

Mae AGGA'n cael ei datblygu ar y cyd â Dinas a Sir Abertawe fel project gwerth £31m. Bydd yr Amgueddfa'n cymryd lle hen Amgueddfa Diwydiant a Môr Cymru a hen Amgueddfa Diwydiant a Môr Abertawe.

Cyflwynwyd ceisiadau am grantiau i gyrrff ariannu er mwyn manteisio i'r eithaf ar y symiau sydd ar gael o werthu Amgueddfa Diwydiant a Môr Cymru. Mae grantiau mawr wedi dod i law oddi wrth Gronfa Dreftadaeth y Loteri (£10.699m), Amcan 1 yr UE (£2.6m, a ategwyd yn ddiweddarach gan swm pellach o £1.1m), Awdurdod Datblygu Cymru (£2.5m) a Bwrdd Croeso Cymru (£1.5m). Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd yna £3.3m ar ôl i'w ffeindio drwy weithgareddau codi arian, ond mae Llywodraeth y Cynulliad wedi cytuno i roi £6m i warantu'r project ac wedi rhoi cymorth o ran llif arian.

Mae'r gwaith yn datblygu yn ôl y darged, ac mae ffabrig yr adeilad newydd wedi ei gwblhau. Bwriedir agor yr Amgueddfa newydd yn haf 2005.

Datblygiadau yn y Strategaeth Storio

Mae Cyngor AOCC wedi cytuno i strategaeth a fydd yn golygu buddsoddi mewn cyfleusterau storio ar draws yr Amgueddfeydd, ond yn fwyaf nodedig yn yr Amgueddfa Werin a'r Amgueddfa ac Oriol Genedlaethol, yn ogystal â'r Ganolfan Gadwraeth a Mynediad Genedlaethol yn Nantgarw. Bydd hyn yn bodloni holl amcanion AOCC o ran gofalu am gasgliadau, yn dod â manteision pellach o ran mynediad ac yn lleihau'r angen am symud casgliadau i ffwrdd oddi wrth eu hamgueddfeydd a'r staff sy'n gofalu amdanynt. Mae hyn yn cyd-fynd ag argymhellion Adroddiad y SAG ar Reoli Casgliadau yn AOCC, sy'n dweud y dylid ystyried materion cadwraeth a storio ochr yn ochr â materion mynediad.

Mae astudiaeth hyfywedd wedi cael ei chyflawni ar y cynigion hyn yng nghyd-destun cyllideb datblygu cyfalaf o ryw £5m. Er bod Llywodraeth y Cynulliad wedi clustnodi £3.5m ar gyfer y gwaith, mae'n debygol y bydd angen i AOCC ffeindio tua £1m o'i adnoddau ei hun ar gyfer y cynllun ar ben y cyllid o'r tu allan. Os bydd y Cynulliad yn cytuno, y gobaith yw dechrau gwaith ar y project yn 2004-05, a'i gwblhau erbyn 2007.

Y Polisi ar Gronfeydd Cadw

Mae'r polisi ar gronfeydd cadw'n dibynnu ar yr awdurdod a roddodd Llywodraeth Cynulliad Cymru yn Natganiad Rheoli a Memorandwm Cyllid AOCC, sy'n cyfyngu'r cronfeydd cadw i 2% o gyfanswm y gyllideb gros a 10% o'r derbyniadau. Mae AOCC yn ceisio mantoli'r gyllideb bob blwyddyn gan gyrraedd y trothwy elw o ran incwm a gwariant a gynllunnir. Wrth ddilyn y polisi, caiff unrhyw arbedion o gyllidebu yn ystod y flwyddyn eu harallgyfeirio i flaenoriaethau cyfoes AOCC, ac er mwyn helpu yn hyn o beth, mae AOCC yn croesawu cynnig Cynulliad Cenedlaethol Cymru i gario 3% yn rhagor o'r cymorthdal grant na hawliwyd oddi wrth y Cynulliad ymlaen ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mae hyn i fod i ddod i rym ar gyfer blwyddyn ariannol 2004-05, a bydd yn helpu i reoli a chyfeirio'r gwariant yn ystod y flwyddyn.

Mae cronfeydd preifat yn cael eu cynnal ar wahân a'u nodi yn y cyfrifon. Nid oes unrhyw derfyn cario drosodd ar y rhain, a pholisi AOCC yw adeiladu'r cronfeydd hyn a'u defnyddio ar brojectau a chynlluniau cyfalaf nad ydynt yn derbyn cyllid craidd.

Caiff elw'r is-gwmni masnachol sy'n llwyr eiddo i AOCC, sef Mentrau AOCC Cyfyngedig, ei ddefnyddio i ariannu'r gwaith o gyflawni nodau ac amcanion AOCC. Gallai hyn olygu bod elw'n cael ei ail-fuddsoddi yn yr is-gwmni masnachu er mwyn gwella'r canlyniadau masnachu. Bydd y trefniadau i drosglwyddo elw i AOCC yn rhoi sylw priodol i gadw goblygiadau treth y gwaith masnachu mor isel â phosibl.

Cyfanswm Cronfeydd AOCC ar 31 Mawrth 2004 oedd £77,286,000. Mae dadansoddiad yn y nodiadau i'r Cyfrifon Ariannol.

Polisi a Pherfformiad Buddsoddiadau

Yr ymgynghorwyr buddsoddi Gerrard Cyf. sy'n buddsoddi cronfeydd preifat AOCC ar ei ran. Mae yna agwedd ddarvoudus o ran risgiau, mae'r cronfeydd yn cael eu buddsoddi mewn portffolio risg canolig ac mae elfen sylweddol yn cael ei chadw mewn buddsoddiadau arian parod. Caiff perfformiad y cronfeydd hyn ei adolygu'n gyson. Cododd gwerth y portffolio'n gyson â chodiad cyfartalog buddsoddiadau o'r fath yn ystod y flwyddyn, o £1,218k i £1,524k.

Cafwyd etifeddiaeth gwerth £64k yn ystod y flwyddyn, ac fe'i cadwyd fel buddsoddiad ecwiti mewn 10 cwmni da. Bydd AOCC yn monitro perfformiad a datblygiad y gymynrodd yn gyson.

Rheoli Risg

Mae Cyngor, Pwyllgorau a Chyfarwyddwyr AOCC yn cadw llygad barcud ar y risgiau strategol, busnes a gweithredol o bwys sy'n wynebu AOCC. Maent wedi sefydlu system sy'n defnyddio Grŵp Rheoli Risgiau er mwyn sicrhau bod unrhyw beryglon yn cael eu hadolygu a'u nodi, a bod trefniadau'n bodoli i gymryd camau i liniaru unrhyw risgiau. Bu'r mesurau hyn ar waith drwy gydol y flwyddyn yn unol â chanllawiau Pwyllgor Turnbull ac SORP 2000. At hynny, mae'r holl risgiau'n cael eu hadolygu bob blwyddyn fel rhan annatod o'r broses cynllunio corfforaethol ac maent yn bwydo'r cynllun archwilio mewnol.

Mae'r risgiau mawr a nodwyd drwy'r broses Rheoli Risgiau'n cynnwys risgiau ariannol fel dibynnu ar gyllid gan Lywodraeth y Cynulliad a newidiadau polisi tymor byr nad ydynt yn cyd-fynd â phrif nodau ac amcanion AOCC, y potensial o orwario ar y gyllideb, y diffyg yn y cynllun pensiwn ac anawsterau wrth ddenu cyllid cyfatebol ar gyfer gwaith aildatblygu mawr oherwydd newidiadau yn yr amodau economaidd. Mae sgil-ffeithiau posibl o ran ystâd AOCC yn gysylltiedig â'r risgiau ariannol, fel cyfleusterau cadwraeth a storio gwael neu amhriodol a diffyg gwaith cynnal-a-chadw ar adeiladau a pheiriannau.

Rhwymedigaethau Pensiwn

Mae gan AOCC gynllun pensiwn â buddion diffiniedig sydd ar gael i'r holl staff. Fel y mwyafrif helaeth o'r cynlluniau hyn, mae cyfuniad o leihad yng ngwerth asedau'r cynllun ar ffurf Buddsoddiadau Ecwiti mewn blynyddoedd diweddar, a ffactorau eraill fel natur gyfnewidiol Bondiau a gwell cyfraddau marwolaeth, wedi arwain at ddiffyg ym mhrisiad actwariaidd diweddaraf y cynllun.

Mae nodyn 16 i'r Adroddiad Ariannol yn cynnwys y manylion datgelu y gofynnir amdanynt o dan Ddatganiad Adroddiad Ariannol 17. Mae'r rhain yn cymharu gwerth asedau'r cynllun heddiw â'i rhwymedigaethau posibl. Cyfrifwyd diffyg o £15.8m ar 31 Mawrth 2004. Mae hyn ychydig bach yn well na ffigur y llynedd, sef £16.2m, am fod gwerth asedau'r cynllun wedi codi. Mae'r rhwymedigaethau wedi codi'n sylweddol yn ôl y gwerthusiad actwariaidd hefyd. Mae FRS17 yn gofyn ein bod ni'n datgan union lefel y diffyg yn y datganiad cyfunol o weithgareddau ariannol a'r fantolen am y tro cyntaf eleni, gan nodi ffigurau'r flwyddyn flaenorol hefyd at ddibenion cymharu.

Er y dylid nodi y gallai'r diffyg grisialu dros nifer sylweddol o flynyddoedd yn y dyfodol, mae AOCC yn chwilio am ffyrdd o'i ddatrys. Mae Ymddiriedolwyr y Cynllun wedi cytuno i becyn o fesurau sy'n cynnwys cynnydd o 3% yn ein cyfraniadau fel cyflogwyr a fydd yn helpu i reoli'r diffyg. Yr unig bethau fydd yn ennill tir gyda'r diffyg hwn fydd gwelliant sylweddol yn y Farchnad Ecwiti yn ystod y flwyddyn nesaf, neu gyfraniad cyfalaf mawr. Yn y cyfamser, bydd AOCC yn parhau i edrych ar y posibilrwydd o dynnu'r cynllun i mewn i Brif Cynllun Pensiwn y Gwasanaeth Sifil, wrth gymryd rhywfaint o gysur o'r ffaith fod y diffyg yn y cynllun wedi cael ei gynnwys yn y diffyg posibl mewn pensiynau sydd wedi cael ei nodi yng nghyfrifon Llywodraeth y Cynulliad.

Y camau a gymerwyd o ran cyflogi gweithwyr anabl

Mae gan AOCC drefn recriwtio anwahaniaethol ac rydyn ni bob amser yn barod i ystyried ceisiadau oddi wrth bobl anabl, a'u penodi. At hynny, mae'r Amgueddfa'n gwneud pob ymdrech i sicrhau bod gweithwyr anabl yn cael y cyfleusterau angenrheidiol i allu gweithio'n effeithiol. Yn ogystal, mae Cynllun Corfforaethol AOCC yn cynnwys buddsoddi mewn cyfleusterau cyhoeddus er mwyn sicrhau bod adeiladau a gwybodaeth AOCC yn fwy hygyrch i bobl anabl. Mae gweithgor, o dan gadeiryddiaeth un o'r Cyfarwyddwyr, yn sicrhau bod AOCC yn cyflawni unrhyw welliannau angenrheidiol i fodloni gofynion y ddeddfwriaeth gwahaniaethu ar sail anabled.

Polisi Iaith

Mae AOCC wedi paratoi Strategaeth Prif-ffrydio ddrafft ar gyfer 2004-05 a'r tu hwnt i ategu Strategaeth Llywodraeth y Cynulliad, *Iaith Pawb: Cynllun Gweithredu Cenedlaethol ar gyfer Cymru Ddwieithog*. Roedd hyn yn gofyn ein bod ni'n adolygu ein Cynllun Iaith a'n Strategaeth Sgiliau Cyfathrebu i adlewyrchu dyheadau *Iaith Pawb* a disgwyliadau Llywodraeth y Cynulliad.

Mae prif-ffrydio'n golygu ystyried y Gymraeg ym mhob rhan o'n gwaith ac ym mhopeth a wnawn ni, gyda'r nod o sicrhau ein bod ni'n manteisio ar bob cyfle i:

- hybu a chefnogi'r Gymraeg a lles siaradwyr Cymraeg
- cyfrannu at weledigaeth Llywodraeth y Cynulliad i greu Cymru ddwyieithog.

Bydd polisiau AOCC ym meysydd cyfeiriad deallusol, themâu ar gyfer casgliadau, arddangosfeydd a digwyddiadau a phortreadu Cymru i bobl eraill yn nodweddiadol amlwg hefyd. Mae ein rôl wrth gyflwyno'r casgliadau cenedlaethol a llwyfannu arddangosfeydd sy'n dangos ochr ieithyddol ein treftadaeth a'n diwylliant yn golygu bod Prif-ffrydio'r Gymraeg yn rhoi dyletswyddau a chyfleoedd unigryw i ni.

Y camau a gymerwyd i gynnal neu ddatblygu'r dulliau o rannu gwybodaeth ac ymgynghori â staff

Mae AOCC yn rhannu gwybodaeth gyda'i staff drwy wahanol dulliau gan gynnwys cylchredeg pwyntiau sylw i'r holl staff yn gyson, rhoi memoranda agored ar fewnrwyd AOCC, dosbarthu memoranda i Benaethiaid Adrannau ac ymgynghori a thrafod gyda'r Undebau Llafur cydnabyddedig a chynnal cyfarfodydd ffurfiol ac anffurfiol gyda nhw.

Aelodaeth y Llys a'r Cyngor

Ym 1990, cafodd AOCC, sy'n elusen gofrestredig (Rhif Elusen 525774, Rhif TAW. GB 783 4541 10), Siarter Brenhinol a Statudau atodol newydd. Roedd y Siarter newydd yn newid cyfansoddiad Llys a Chyngor AOCC ac yn cadarnhau mai 'Amgueddfa Genedlaethol Cymru' ('The National Museum of Wales') yw'r corff corfforaethol sy'n olynu'r corff a enwyd yn y Siarter gwreiddiol. Diwygiwyd y Siarter yn 2000 i gydnabod awdurdod Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Yr awdurdod gweithredol yw'r Cyngor sy'n gyfrifol am reoli a gweinyddu cyllid ac eiddo AOCC, sef yr holl arian a ddaw oddi wrth y Trysorlys neu o ffynonellau eraill, a'r holl diroedd, adeiladau, neu roddion mewn da a roddir ar ran y sefydliad. Mae'r Cyngor yn cwrdd yn gyhoeddus yn gyson i drafod ei fusnes. Mae'n dirprwyo awdurdod i wahanol is-bwyllgorau, a'r Bwrdd Rheoli sy'n ymdrin â materion gweithredol bob dydd.

Mae manylion aelodau'r Llys a'r Cyngor a enwebwyd yn ystod y flwyddyn hyd at ddyddiad yr adroddiad hwn, gan gynnwys y rhai sydd wedi ymadael ac wedi ymuno, mewn ychwanegiad at yr adroddiad hwn. Aelodau'r Cyngor yw ymddiriedolwyr AOCC. Mae AOCC yn cadw Cofrestr Buddiannau sy'n cynnwys manylion unrhyw gwmnïau y maent yn gyfarwyddwyr arnynt a buddiannau sylweddol eraill. Mae'r gofrestr ar gael i'r cyhoedd.

Yr Archwilydd

Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n archwilio'r cyfrifon yn ôl gofynion Adran 9(8) o Ddeddf Amgueddfeydd ac Oriolau 1992. Mae manylion tâl yr archwilydd ar gyfer y flwyddyn ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2004 yn Nodyn 6 i'r Cyfrifon.

Prif Swyddfa

Prif swyddfa AOCC yw: Yr Amgueddfa ac Oriol Genedlaethol, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NP.

Prif Ymgynghorwyr

Bancwyr	Lloyds TSB, Caerdydd
Cyfreithwyr	Morgan Cole, Caerdydd
Archwilwyr Mewnol	PriceWaterhouse Coopers, Caerdydd
Rheolwyr Buddsoddiadau	Gerrard Cyf. Caerdydd
Rheolwyr y Gronfa Bensiynau	Mercer Human Resource Consulting, Bryste
Trethiant	Deloitte & Touche, Caerdydd

Michael Houlihan

Swyddog Cyfrifo a Chyfarwyddwr Cyffredinol
Cymeradwywyd a llofnodwyd ar 12 Awst 2004

G. Wyn Howells

Trysorydd, ar ran y Cyngor
Cymeradwywyd a llofnodwyd ar 12 Awst 2004

Llys y Llywodraethwyr

(O 1 Ebrill 2003 i 12 Awst 2004)

Llywydd

Paul E. Loveluck CBE, JP

Cyn-lywydd diwethaf

Mathew Prichard CBE, DL, BA

Is-lywydd

Dr Susan J. Davies BA

Trysorydd

G. Wyn Howells ACIB

Aelodau'r Cyngor nad ydynt yn Aelodau o'r Llys

J. W. Evans CBE, MA
Yr Athro. C. L. Jones OBE, FRSA
M. A. J. Salter FCA
Jane Peirson Jones MA, FMA

Penodwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru

Dr P. T. Warren CBE, MA
Linda D. Quinn M.Sc
C. Malcolm Parry
Yr Athro. D Egan
H. R. C. Williams
Rhiannon Wyn Hughes MBE

Llyfrgell Genedlaethol Cymru

Gwag

Prifysgol Cymru

Mair Waldo Thomas
Yr Athro J. King

Cydbwyllgor Addysg Cymru

Y Cyngorydd D. Parry Jones (tan 31 Mai 2003)
Y Cyngorydd G. Richards (o 1 Mehefin 2003)

Aelodau Seneddol Cymru

W. Griffiths AS

Penodwyd gan y Llys

D. Bowen Lewis
Dr W. B. Willott CB
C. Rowland
H. Mansfield
Yr Athro J. Last CBE (o 22 Mai 2003)
Dr Iolo ap Gwynn (o 22 Mai 2003)

Cynrychiolwyr Awdurdodau Lleol

Y Cyngorydd J. G. Jenkins
Y Cyngorydd R. W. Hughes
Y Cyngorydd P. G. Larsen
Y Cyngorydd P. M. Thomas
Dr C. Grace
Y Cyngorydd R. Francis-Davies
Y Cyngorydd D. Rogers
Y Cyngorydd J. A. H. Harries
Y Cyngorydd R. Cass
Y Cyngorydd R. H. Poole
Y Cyngorydd J. Huish
Y Cyngorydd D. I. Bowen

Sefydliadau yng Nghymru

Cymdeithas Archaeoleg Cambria	Gwag
Cyngor yr Eisteddfod Genedlaethol	G. E. Humphreys
Cymdeithas Amgueddfa Genedlaethol Cymru	H. Looker
Cyngor yr Amgueddfeydd yng Nghymru	R. Francis-Davies
TUC Cymru	A. Wellington
Cyngor CBI Cymru	Gwag
Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol	M. A. McLaggan
Cyngor Celfyddydau Cymru	Cadeirydd
Bwrdd Croeso Cymru	J. Jones
Ymddiriedolaethau Bywyd Gwylt Cymru Cyf.	Gwag
Cyngor Cefn Gwlad Cymru	Prif Weithredwr
Cyngor Archaeoleg Prydain	F. L. Llewelyn
Ffederasiwn Amgueddfeydd ac Oriolau Cymru	C. J. Delaney

Y Cyngor

(O 1 Ebrill 2003 i 12 Awst 2004)

Llywydd

Paul E. Loveluck CBE, JP

Cyn-lywydd Diwethaf

Mathew Prichard CBE, DL, BA

Is-lywydd

Dr Susan J. Davies BA

Trysorydd

G. Wyn Howells ACIB

Penodwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru

Dr P. T. Warren CBE, MA

Yr Athro D. Egan

H. R. C. Williams

Rhiannon Wyn Hughes MBE

Penodwyd gan Lys Y Llywodraethwyr

D. Bowen Lewis

Dr W. B. Willott CB

Yr Athro J. Last CBE (o 22 Mai 2003)

Dr Iolo ap Gwynn (o 22 Mai 2003)

Penodwyd gan y Cyngor

J. W. Evans CBE, MA

Yr Athro C. L. Jones OBE, FRSA

M. A. J. Salter FCA

Jane Peirson Jones MA, FMA

Bwrdd y Rheolwyr

(O 1 Ebrill 2003 i 12 Awst 2004)

Cyfarwyddwr Cyffredinol	Michael Houlihan (penodwyd 14 Ebrill 2003)
Dirprwy Gyfarwyddwr Cyffredinol	Eurwyn Wiliam
Cyfarwyddwr Cyllid	Jon Sheppard
Cyfarwyddwr Amgueddfa Werin Cymru	John Williams-Davies
Cyfarwyddwr yr Amgueddfa ac Oriel Genedlaethol	Michael Tooby
Cyfarwyddwr Gweithredol	Mark Richards
Cyfarwyddwr Cyfathrebu	Robin Gwyn

Datganiad o Gyfrifoldebau'r Cyngor a'r Cyfarwyddwr Cyffredinol

O dan adran 9(4) o Ddeddf Amgueddfeydd ac Oriolau 1992, rhaid i Fwrdd Ymddiriedolwyr (Cyngor) Amgueddfa Genedlaethol Cymru baratoi datganiad o gyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol ar ffurf ac ar sail a bennir gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, gyda chaniatâd y Trysorlys. Paratwir y cyfrifon i ddangos darlun gwir a theg o weithgareddau ariannol AOCC yn ystod y flwyddyn a'i sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn

Wrth baratoi'r cyfrifon, rhaid i'r Ymddiriedolwyr:

- gadw at gyfarwyddyd cyfrifon Cynulliad Cenedlaethol Cymru gan gynnwys y gofynion cyfrifo a datgelu perthnasol a'u defnyddio mewn ffordd gyson;
- barnu ac amcangyfrif mewn ffordd resymol a chall;
- nodi a yw'r safonau cyfrifo a'r datganiadau o arferion cymeradwy perthnasol wedi i cael eu dilyn a datgelu ac esbonio unrhyw eithriadau o bwys yn y datganiadau ariannol;
- paratoi'r datganiadau ar sail busnes hyfwr, oni bai ei bod yn amhriodol rhagdybio y bydd AOCC yn parhau i weithredu.

Mae Prif Swyddog Cyfrifo Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi dynodi mai'r Cyfarwyddwr Cyffredinol fydd Swyddog Cyfrifo Amgueddfa Genedlaethol Cymru. Mae Memorandwm Swyddogion Cyfrifo Cynulliad Cenedlaethol Cymru, a gyhoeddwyd gan y Trysorlys, yn disgrifio cyfrifoldebau perthnasol y Cyfarwyddwr Cyffredinol fel Swyddog Cyfrifo, gan gynnwys bod yn gyfrifol am sicrhau priodoldeb a rheoleidd-dra'r cyllid cyhoeddus y mae'n atebol amdano a chadw cofnodion priodol. Mae'r Cyfarwyddwr Cyffredinol yn gyfrifol hefyd am gadw'r datganiad o gyfrifon yn gyfoes lle bo hwnnw'n cael ei gyhoeddi'n electronig.

Datganiad ar y System Reoli Fewnol

1. Cwmpas y cyfrifoldeb

Mae'r Swyddog Cyfrifo a'r Ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw system rheoli fewnol gadarn sy'n helpu i wireddu'r polisiau, y nodau a'r amcanion a bennwyd gan y Cyngor ar gyfer Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru, a hynny wrth amddiffyn y cronfeydd a'r asedau cyhoeddus y mae'r Swyddog Cyfrifo yn bersonol gyfrifol amdanynt yn unol â'r cyfrifoldebau a roddwyd iddo o ran Cyfrifon y Llywodraeth.

2. Pwrpas y system reoli fewnol

Bwriad y system reoli fewnol yw rheoli yn hytrach na dileu unrhyw risg o fethu â chyflawni polisiau, nodau ac amcanion; nid yw'n rhoi sicrwydd llwyr o effeithiolrwydd ond mae'n cynnig sicrwydd rhesymol.

Wrth wraidd y system reoli fewnol mae fframwaith o wybodaeth gyson i reolwyr, rheoliadau ariannol, trefniadau gweinyddol, gan gynnwys rhannu dyletswyddau a dirprwyo ar wahanol lefelau yn ôl cyfarwyddyd Trysorlys Ei Mawrhydi, Llywodraeth Cynulliad Cymru a Chyngor Amgueddfa Genedlaethol Cymru (yr Ymddiriedolwyr). Proses barhaus yw hon i nodi a blaenoriaethu'r risgiau i gyflawni polisiau, nodau ac amcanion AOCC, pwysu a mesur tebygolrwydd y risgiau hyn a'u heffaith, a'u rheoli mewn ffordd effeithlon, effeithiol a darbodus. Roedd y system yn gweithredu trwy gydol y flwyddyn ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2004, a hyd at ddyddiad cymeradwyo'r adroddiad a'r cyfrifon blyneddol, ac mae'n cyd-fynd â chanllawiau'r Trysorlys.

3. Y Fframwaith Risgiau

Grŵp trawsadrannol penodol sy'n goruchwyllo'r gwaith o Reoli Risgiau. Mae'r grŵp yn adolygu'r cynnydd wrth reoli risgiau mawr, ac yn trafod newidiadau sy'n codi o ran y bygythiadau posibl i wireddu nodau AOCC gyda'r Penaethiaid Adran yn gyson.

Mae'r Polisi a'r Canllawiau Rheoli Risg yn disgrifio'r fframwaith, y swyddogaethau a'r cyfrifoldebau rheoli risg ynghyd â chanllawiau ar adnabod, asesu, monitro a rheoli risg.

4. Adolygiad o effeithiolrwydd

Mae'r Swyddog Cyfrifo'n gyfrifol hefyd am adolygu effeithiolrwydd y system reoli fewnol. Mae'r Grŵp Rheoli Risgiau, yr archwilwyr mewnol, yr Ymddiriedolwyr a'r Pwyllgor Archwilio – sy'n goruchwyllo gwaith yr archwilwyr mewnol – a sylwadau archwilwyr allanol eraill yn eu llythyrau rheoli ac adroddiadau eraill yn bwydo'r gwaith o adolygu effeithiolrwydd y system rheoli fewnol. Mae yna gynllun i fynd i'r afael ag unrhyw wendidau sy'n codi ac i sicrhau gwelliannau parhaus.

Mae AOCC wedi sefydlu'r prosesau canlynol i ategu'r fframwaith rheoli risgiau er mwyn cynnal system effeithiol o reolaeth fewnol:

- Systemau cyllidebu cynhwysfawr gyda chyllideb flynyddol sy'n cael ei chymeradwyo gan yr Ymddiriedolwyr a'i hadolygu'n rheolaidd gan y Rheolwyr, y Cyfarwyddwyr a'r Ymddiriedolwyr, ar ffurf adroddiadau ariannol chwarterol sy'n disgrifio perfformiad ariannol yn erbyn y rhagolygon.
- Pennu targedau i fesur perfformiad ariannol a pherfformiad arall a monitro'r cynnydd yng nghyfarfodydd chwarterol y Pwyllgor Adolygu Perfformiad.
- Canllawiau clir ar gyfer rheoli buddsoddiadau cyfalaf.
- Adroddiadau cyson gan yr archwilwyr mewnol yn ôl y safonau a bennir yn Llawlyfr Archwilio Mewnol y Llywodraeth. Mae'r rhain yn cynnwys barn annibynnol yr Archwilydd Mewnol ar ba mor ddigonol ac effeithiol yw'r system rheoli fewnol ac yn rhoi argymhellion ar gyfer gwella.

Michael Houlihan
Swyddog Cyfrifo
12 Awst 2004

G. Wyn Howells
Trysorydd, ar ran y Cyngor
12 Awst 2004

Tystysgrif ac Adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru i Aelodau Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Rwy'n tystio fy mod i wedi archwilio'r datganiadau ariannol ar dudalennau 16 i 34 o dan Adran 9(4) o Ddeddf Amgueddfeydd ac Orielau 1992. Mae'r datganiadau ariannol hyn wedi cael eu paratoi o dan y confensiwn cost hanesyddol fel y'i diwygiwyd gan yr adbrisiad o asedau sefydlog a'r polisiau cyfrifo a ddisgrifir ar dudalennau 20 a 21.

Cyfrifoldebau'r Cyngor, y Cyfarwyddwr Cyffredinol a'r Archwilwyr

Fel y disgrifiwyd ar dudalen 13, mae Cyngor a Chyfarwyddwr Cyffredinol Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru, fel y Swyddog Cyfrifo, yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Amgueddfeydd ac Orielau 1992 a chyfarwyddyd Cynulliad Cenedlaethol Cymru a wnaed odanynt ac am sicrhau rheoleidd-dra trafodion ariannol. Mae'r Cyngor a'r Cyfarwyddwr Cyffredinol yn gyfrifol hefyd am baratoi gweddill cynnwys yr adroddiad blyneddol. Mae fy nghyfrifoldebau i fel archwiliwr annibynnol wedi eu sefydlu drwy statud. Rwy'n cadw safonau a chanllawiau'r Bwrdd Arferion Archwilio mewn golwg ynghyd â'r canllawiau moesegol sy'n berthnasol i'r proffesiwn archwilio.

Byddaf yn adrodd fy marn ynghylch p'run a yw'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg ac a gawsant eu paratoi'n briodol yn unol â Deddf Amgueddfeydd ac Orielau 1992 a'r cyfarwyddyd a wnaed yn ôl y gofynion hynny gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Byddaf yn adrodd fy marn o ran a gafodd y gwariant a'r incwm, ym mhob modd perthnasol, eu cymhwysu ar gyfer y dibenion a fwriadwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, ac a yw'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Byddaf hefyd yn adrodd os yw'r Rhagair yn anghyson â'r datganiadau ariannol yn fy marn i, os na fydd yr Amgueddfa wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol, neu os na fyddaf yn derbyn yr holl wybodaeth ac esboniadau angenrheidiol ar gyfer fy archwiliad.

Byddaf yn ystyried a yw'r datganiad ar dudalen 14 yn dangos bod yr Amgueddfa wedi cydymffurfio â chanllawiau 'llywodraethu corfforaethol: datganiad ar y system rheolaeth ariannol fewnol' y Trysorlys. Byddaf yn nodi os nad yw'n bodloni gofynion y Trysorlys, neu os yw'r datganiad yn gamarweiniol neu'n anghyson â gwybodaeth arall rwy'n ymwybodol ohoni o archwilio'r datganiadau ariannol. Nid oes gofyn i mi ystyried a yw Datganiad y Swyddog Cyfrifo ar Reoli Mewnol yn cwmpasu'r holl risgiau. Nid oes gofyn i mi roi barn ar effeithiolrwydd trefniadau llywodraethu corfforaethol yr Amgueddfa na'i threfniadau risg a rheoli.

Sail y farn

Cyflawnais fy archwiliad yn unol â Safonau Archwilio'r Deyrnas Unedig a gyhoeddwyd gan y Bwrdd Arferion Archwilio. Mae'n cynnwys archwiliad, ar sail profion, o'r dystiolaeth sy'n berthnasol i symiau, datgeliadau a rheoleidd-dra'r trafodion ariannol a gynhwysir yn y datganiadau ariannol. Mae'n cynnwys asesiad o'r amcangyfrifon a'r dyfamiadau sylweddol y mae'r Cyngor a'r Cyfarwyddwr Cyffredinol yn eu gwneud wrth baratoi'r datganiadau ariannol, ac a yw'r polisiau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r Amgueddfa, yn cael eu harfer yn gyson ac yn cael eu datgelu mewn digon o fanylder.

Cynlluniais a chyflawnais fy archwiliad er mwyn casglu'r holl wybodaeth ac esboniadau oedd yn angenrheidiol yn fy marn i er mwyn darparu tystiolaeth ddigonol i roi sicrwydd rhesymol bod y datganiadau ariannol yn rhydd o gamfyneiant materol; boed hynny'n anfwriadol, neu drwy dwyll neu fathau eraill o afreoleidd-dra, bod y gwariant a'r incwm wedi cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru a bod y trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli. Wrth ffurfio fy marn rwyf hefyd wedi gwerthuso'n gyffredinol addasrwydd y dull o gyflwyno'r wybodaeth yn y datganiadau ariannol.

Y Farn

Yn fy marn i:

- mae'r datganiadau ariannol yn rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion Amgueddfeydd ac Orielau Cenedlaethol Cymru a'r Grŵp ar 31 Mawrth 2004, o'r adnoddau a ddaeth i mewn a'r modd y'u defnyddiwyd a llif arian y Grŵp ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny ac fe'u paratowyd yn unol â Deddf Amgueddfeydd ac Orielau 1992 a chyfarwyddyd a wnaed yn odani gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru; ac
- ym mhob ffordd faterol, mae'r gwariant a'r incwm wedi cael eu defnyddio at y dibenion a fwriadwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru ac mae'r trafodion ariannol yn cydymffurfio â'r awdurdodau sy'n eu rheoli.

Nid oes unrhyw sylwadau gennyf i'w cyflwyno ar y datganiadau ariannol hyn.

Syr John Bourn
Archwilydd Cyffredinol Cymru
7 Medi 2004

Y Swyddfa Archwilio Gwladol
3-4 Park Place
Caerdydd CF10 3DP

Cyfriflen Gyfunol o'r Gweithgareddau Ariannol

ar Gyfer y Flwyddyn Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2004

Nodiadau	Cronfeydd Cyhoeddus		Cronfeydd Preifat		2003-04	Ailddatgan	
	Cyfyngedig £'000	Digyfyngiad £'000	Cyfyngedig £'000	Digyfyngiad £'000	Cyfanswm £'000	2002-03 Cyfanswm £'000	
Adnoddau i Mewn							
Rhoddion a Chymynroddion	2	98	31	243	241	613	731
Gweithgareddau Datblygu							
Gwrthrychau:							
Grantiau	3	4,532	16,954	0	0	21,486	21,772
Gweithgareddau Codi Arian:							
Incwm o Fuddsoddi		0	0	17	46	63	70
Incwm y Siop		0	0	0	0	0	939
Incwm o'r is-gwmni masnachol	4	0	1,285	0	0	1,285	199
Incwm arall	5	8	1,508	12	8	1,536	1,254
		8	2,793	29	54	2,884	2,462
Cyfanswm yr Adnoddau i Mewn		4,638	19,778	272	295	24,983	24,965
Adnoddau a Wariwyd	6&7						
Cost Codi Arian							
Codi Arian a Chyhoeddusrwydd		57	2,263	0	34	2,354	1,567
Gwariant Elusenol:							
Cost Datblygu Gwrthrychau:							
Casgliadau a Chadwraeth		1,716	3,355	29	88	5,188	4,852
Ymchwil		209	961	1	0	1,171	1,009
Arddangosfeydd ac Addysg		1,393	2,259	2	88	3,742	3,463
		3,318	6,575	32	176	10,101	9,324
Costau Cynnal		816	9,290	8	0	10,114	9,556
Costau Rheoli a Gweinyddu		105	1,244	1	0	1,350	1,266
		4,239	17,109	41	176	21,565	20,146
Cost Ariannu Pensiynau	16	0	492	0	0	492	(180)
Cyfanswm a Wariwyd		4,296	19,864	41	210	24,411	21,533
Cyfran o'r Fenter ar y Cyd	8	4,368	0	0	0	4,368	1,120
Adnoddau Net i Mewn							
Cyn Costau Enwol		4,710	(86)	231	85	4,940	4,552
Cost enwol cyfalaf		(2,993)	515	0	0	(2,478)	(4,619)
Adnoddau Net i Mewn/(Allan)							
Cyn Trosglwyddiadau		1,717	429	231	85	2,462	(67)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 20 i 34 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cyfriflen Gyfunol o'r Gweithgareddau Ariannol

ar Gyfer y Flwyddyn Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2004 (parhad)

Nodiadau	Cronfeydd Cyhoeddus		Cronfeydd Preifat		2003-04	Ailddatgan	
	Cyfyngedig £'000	Digyfyngiad £'000	Cyfyngedig £'000	Digyfyngiad £'000	Cyfanswm £'000	2002-03 Cyfanswm £'000	
Trosglwyddiadau gros rhwng Cronfeydd	17	0	0	(86)	86	0	0
Gwyrddroi cost enwol cyfalaf		2,993	(515)	0	0	2,478	4,619
Adnoddau Net i Mewn							
Ar Gyfer y Flwyddyn Ariannol		4,710	(86)	145	171	4,940	4,552
Enillion heb eu gwireddu							
ar adbriso asedau sefydlog at							
ddefnydd Elusenol	9	401	0	5	0	406	10,456
Enillion/(Colledion) heb eu							
gwireddu ar briso buddsoddiadau							
ar y farchnad	11	0	0	236	70	306	(493)
Enillion a cholledion actwariaidd							
ar y cynllun pensiwn â buddion diffiniedig	16	0	1,110	0	0	1,110	(13,608)
Symudiad Net yn y Cronfeydd							
Yn Ystod y Flwyddyn Ariannol		5,111	1,024	386	241	6,762	907
Balans y Gronfa ar 1 Ebrill 2003	17	82,950	(15,215)	2,406	383	70,524	69,617
Balans y Gronfa ar							
31 Mawrth 2004	17	88,061	(14,191)	2,792	624	77,286	70,524

Mae'r holl weithgareddau'n parhau

Priodolwyd £6,754,000 o'r cynnydd net mewn cronfeydd i weithgareddau'r Amgueddfa ei hun yn 2003-04.

Mae'r nodiadau ar dudalennau 20 i 34 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Mantolen Gyfunol

ar 31 Mawrth 2004

Nodiadau	AOCC		Cyfunol	
	2004 £'000	Ailddatgan 2003 £'000	2004 £'000	Ailddatgan 2003 £'000
Asedau Sefydlog				
Asedau Diriaethol	9	79,101	76,233	79,109
Asedau Treftadaeth	10	4,763	4,038	4,763
Cyfran o'r fenter ar y cyd:	8			
Cyfran o'r asedau gros		7,286	1,984	7,286
Cyfran o'r rhwymedigaethau gros		(1,295)	(361)	(1,295)
		5,991	1,623	5,991
Buddsoddiadau	11	1,589	1,218	1,589
		91,444	83,112	91,452
Asedau Cyfoes				
Stoc	12	147	459	455
Dyledwyr i dalu cyn pen 12 mis	13	1,561	3,399	1,292
Arian yn y banc ac arian parod		751	993	831
		2,459	4,851	2,578
Credydwyr	14	(829)	(1,260)	(896)
Symiau sy'n ddyledus o fewn un flwyddyn				(1,244)
Asedau Cyfoes Net		1,630	3,591	1,682
Cyfanswm yr Asedau Llai'r Rhwymedigaethau Cyfoes		93,074	86,703	93,134
Credydwyr				
Symiau sy'n ddyledus ar ôl un flwyddyn	15	(31)	0	(31)
Asedau Net Heb Gynnwys Rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn		93,043	86,703	93,103
Rhwymedigaeth i'r cynllun pensiwn â buddion diffineidig	16	(15,817)	(16,231)	(15,817)
Asedau Net Heb Gynnwys Rhwymedigaethau'r Cynllun Pensiwn		77,226	70,472	77,286
Cronfeydd	17			
Cronfeydd Cyhoeddus Cyfyngedig		88,061	82,950	88,061
Cronfeydd Cyhoeddus Digyfngiad		1,566	964	1,626
Cronfa Bensiynau		(15,817)	(16,231)	(15,817)
Cyfanswm y Cronfeydd		(14,251)	(15,267)	(14,191)
Cyhoeddus Digyfngiad		2,792	2,406	2,792
Cronfeydd Preifat Cyfyngedig		624	383	624
Cronfeydd Preifat Digyfngiad		77,226	70,472	77,286

Llofnodwyd ar ran yr Ymddiriedolwyr gan

Michael Houlihan

Swyddog Cyfrifo a Chyfarwyddwr Cyffredinol

Cymeradwywyd a llofnodwyd ar 12 Awst 2004

G. Wyn Howells

Trysorydd, ar ran y Cyngor

Cymeradwywyd a llofnodwyd ar 12 Awst 2004

Mae'r nodiadau ar dudalennau 20 i 34 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Cyfriflen Llif Arian Gyfunol

ar Gyfer y Flwyddyn Ddaeth i Ben 31 Mawrth 2004

Nodiadau	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	2002-03 £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Llif Arian Net i mewn o Weithgareddau Gweithredu	18	2,528	3,468	2,612
Gwariant Cyfalaf a Buddsoddiadau Ariannol	19	(2,770)	(3,288)	(2,774)
Rheoli adnoddau hylifol	20	0	132	0
Cynnydd/(Lleihad) mewn Arian	21	(242)	312	(162)

Mae'r nodiadau ar dudalennau 20 i 34 yn rhan o'r cyfrifon hyn.

Nodiadau ar y Cyfrifon

ar gyfer y Flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2004

I. Polisiâu Cyfrifo

I.1 Y Sail Cyfrifo

Paratowyd y Cyfrifon o dan y confensiwn cost hanesyddol, sydd wedi'i addasu i gynnwys adbrisiad o'r asedau sefydlog diriaethol yn ôl eu gwerth i'r Amgueddfa. Fe'u paratowyd yn unol â'r Cyfarwyddyd Cyfrifon a gyhoeddwyd gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda chaniatâd y Trysorlys. Heb gyfyngu ar yr wybodaeth sy'n cael ei rhoi, mae'r Cyfrifon yn bodloni gofynion cyfrifo a datgelu'r Datganiad o Arferion a Argymhellir (SORP), Cyfrifo ac Adrodd gan Elusennau a gyhoeddwyd gan Gomisiynwyr Elusennau Cymru a Lloegr, a'r datganiadau cyfrifo a gyhoeddwyd neu a fabwysiadwyd gan y Bwrdd Safonau Cyfrifo, lle bo'r gofynion hynny'n briodol. Mae'r Trysorlys wedi cadarnhau y gallai eithriadau i'r SORP Elusennau fod yn berthnasol o ran yr angen am ddatgelu cost hanesyddol asedau diriaethol. Mae'r cyfrifon yn cydymffurfio'n llwyr â Safon Adrodd Ariannol 17 – Budd-daliadau Ymdeol – a nodwyd ffigurau blynyddoedd blaenorol yn unol â gofynion y Datganiad o Weithgareddau Ariannol a'r Fantolen.

I.2 Mentrau ar y Cyd

Mae gan yr Amgueddfa gyfran o 50% yn Amgueddfa Genedlaethol y Glannau Abertawe (AGGA) Cyf, ac mae'r 50% arall yn eiddo i Ddinas a Sir Abertawe. Mae canlyniadau'r fenter ar y cyd wedi cael eu cynnwys yn y datganiadau ariannol ac fe'u cyfrifwyd gan ddefnyddio'r dull ecwiti gros.

I.3 Yr Is-gwmni

Mae'r Amgueddfa'n gweithredu is-gwmni masnachu sy'n llwyr eiddo iddi o'r enw Mentrau Amgueddfeydd ac Oriellau Cenedlaethol Cymru (Mentrau AOCC) Cyf, a elwid gynt yn Matchtake Cyf. Mae canlyniadau masnachu'r cwmni wedi cael eu cynnwys yn y datganiadau ariannol cyfunol. Cafwyd barn archwilio ddiamod ar gyfrifon Mentrau AOCC Cyf. ar gyfer y flwyddyn hyd 31 Mawrth 2004.

I.4 Adnoddau Gafwyd

Caiff yr holl incwm ei gydnabod yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol os yw'n bodloni'r amodau ar gyfer ei dderbyn. Caiff unrhyw grantiau eu credydu i'r Datganiad o Weithgareddau Ariannol wrth eu derbyn. Caiff incwm ar gyfer gwasanaethau ei gredu wrth ddarparu'r gwasanaeth. Rhoddir cyfrif am roddion a chymynroddion os ydynt yn bodloni'r amodau ar gyfer eu derbyn.

I.5 Adnoddau a Wariwyd

Caiff gwariant ei ddyrannu ar draws 6 phennawd gwariant ar sail penodi staff, arwynebedd llawr neu drwy ddyraniad uniongyrchol fel y bo'n briodol. Mae'r gwariant ar godi arian yn berthnasol i'r holl adnoddau a gafwyd.

I.6 Asedau Sefydlog Diriaethol ac Asedau Treftadaeth

Caiff peiriannau, offer, cyfarpar a dyfeisiau eu prisio ar sail cost adnewyddu ar ôl dibrisiant. Caiff eiddo ar brydles a rhydd-ddaliad ei brisio ar sail cost adnewyddu ar ôl dibrisiant ac eithrio'r Ganolfan Gasgliadau yn Nantgarw sy'n cael ei brisio ar sail ei gwerth ar y farchnad agored. Caiff unrhyw waith cynnal-a-chadw bob dydd mewn perthynas â'r eiddo hwn ei ddileu yn ystod y flwyddyn pan gwneir y gwaith.

Ers 1 Ebrill 2001, mae asedau treftadaeth a brynwyd drwy'r grant sbesimenau neu a gyflwynwyd i'r Amgueddfa wedi cael eu cyfalafu ar sail cost hanesyddol. Yn unol â chyfarwyddyd cyfrifon y Trysorlys, nid yw'r asedau ddaeth i feddiant cyn 1 Ebrill 2001 wedi cael eu cyfalafu, ac ym marn yr Ymddiriedolwyr mae cost prisio'r rhain yn afresymol.

Ni chaiff eitemau cyfalaf â chost o lai na £5,000 eu cyfalafu. Caiff asedau eu hailbrisio'n broffesiynol bob 5 mlynedd a chaiff unrhyw asedau eu hadbrisio gan ddefnyddio mynegeion yn y cyfamser (ac eithrio asedau TG).

I.7 Dibrisiant

Caiff dibrisiant ei godi ar sail asedau sefydlog diriaethol (ac eithrio asedau tir ar rydd-ddaliad a threftadaeth). Mae'r prif gyfraddau, gan ddefnyddio'r dull llinell syth, fel a ganlyn:

- Bydd eiddo rhydd-ddaliadol ac eiddo ar brydles hir yn dibrisio yn ystod ei oes ddefnyddiol sef rhwng 50 a 125 mlynedd.
- Yn unol â chaniatâd SORP Elusennau 2000, nid yw asedau treftadaeth yn dibrisio. Barn yr Ymddiriedolwyr yw bod gwerth gweddilliol gweithiau celf yn uwch na'r gwerth cadw ac mae oes ddefnyddiol ddisgwyliedig asedau treftadaeth eraill mor hir nad yw dibrisiant yn faterol.
- Bydd peiriannau, offer, cyfarpar a dyfeisiau'n dibrisio dros 5-10 mlynedd. Mewn achosion penodol, er enghraifft yn achos eitemau sy'n destun newidiadau technolegol neu lle bo ffactor darfodol uchel, caiff cyfnod o 3 blynedd ei ddefnyddio. Mae'n bosibl y bydd gan rai eitemau penodol eraill gyfnod dibrisio hirach.

I.8 Cronfeydd

Mae Cronfeydd Cyhoeddus a Phreifat Digyfngiad ar gael i'w defnyddio, yn ôl disgrisiwn yr Ymddiriedolwyr, i hyrwyddo amcanion cyffredinol yr Amgueddfa.

Y Cronfeydd Cyfyngedig Cyhoeddus yw'r Grantiau Cyfalaf a'r Grantiau Prynu Sbesimenau sy'n dod oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru a chyrrff eraill y Llywodraeth.

Cronfeydd Cyfyngedig Preifat yw cronfeydd sy'n dibynnu ar gyfyngiadau penodol a osodir gan gyfranwyr. Rhaid i'r cronfeydd hyn gyd-fynd â'u gweithredoedd sefydlu.

I.9 Stoc

Mae'r Amgueddfa'n cadw stoc o gyhoeddiadau ac eitemau eraill i'w gwerthu yn ei siopau. Mae'r rhain yn cael eu prisio ar isafswm y gost a'r gwerth net y maent yn ei dynnu.

I.10 Buddsoddiadau

Dangosir buddsoddiadau yn ôl eu gwerth ar y farchnad. Caiff enillion a cholledion wrth eu gwerthu eu credydu neu eu tynnu o'r Datganiad o Weithgareddau Ariannol. Caiff newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn eu hadlewyrchu yn y datganiad hwnnw hefyd yn unol â'r Datganiad o Arferion a Argymhellir ar gyfer Cyfrifon Elusennau.

I.11 Gwaith Ymchwil a Datblygu

Caiff gwariant ar waith ymchwil a datblygu ei osod yn erbyn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar gyfer y flwyddyn o dan sylw.

I.12 Trethiant

Mae Cyllid y Wlad wedi rhoi statws elusen i'r Amgueddfa, ond codir Treth Gorfforaeth ar Fentrau AOCC Cyf.

I.13 Pensiynau

Caiff cyfraniadau at Gynllun Pensiwn Amgueddfa Genedlaethol Cymru eu codi yn erbyn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol er mwyn gwasgaru cost pensiynau dros fywyd gwaith y gweithwyr. Cyfrifir y gost yn ôl y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar sail y costau gwasanaethu fel y'u cyfrifir gan actwari'r cynllun.

I.14 Cost Cyfalaf

Mae Cyfrifon y Llywodraeth yn gofyn am gynnwys cost dybiannol cyfalaf, a gyfrifir drwy osod canran o 3.5% (6% yn 2002-03) ar y cyfalaf cyhoeddus cyfartalog. Mae cost taliadau cyfalaf yn mesur adenillion priodol ar ecwiti'r trethdalwyr.

I.15 Deilliannau

Nid oes unrhyw fenthyciadau gan AOCC ac mae'n dibynnu'n bennaf ar grantiau'r llywodraeth o ran ei anghenion arian parod. Mae'r holl aseda

2. Rhoddion a Chymynroddion

	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Rhoddion ar ffurf asedau	64	22
Rhoddion eraill	549	709
	613	731

3. Grantiau Derbyniadwy

	Cyfyngedig Cyhoeddus £'000	Cyhoeddus Digyfngiad £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Cymorthdal Refeniw	0	16,924	16,924	16,020
Cymorthdal Prynau Sbesimenau	1,075	0	1,075	1,075
Cymorthdal Cyfalaf	775	0	775	775
Grant Amgueddfa Genedlaethol y Glannau	0	0	0	540
Grantiau oddi wrth gyrff eraill y Llywodraeth	2,682	30	2,712	3,362
	4,532	16,954	21,486	21,772

Cafodd AOCC gyfanswm o £18,774,000 mewn grantiau oddi wrth Lywodraeth Cynulliad Cymru (£17,870,000 yn 2002-03) sy'n cynnwys Cymorthdal Refeniw, Cyfalaf a Phrynu Sbesimenau.

Roedd y grantiau a gafwyd oddi wrth gyrff eraill y llywodraeth yn cynnwys: Cronfa Dreftadaeth y Loteri £2,302,000 (£2,768,000 yn 2002-03); Yr Undeb Ewropeaidd £249,000 (£366,000 yn 2002-03); Bwrdd Croeso Cymru £159,000 (£192,000 yn 2002-03) a grantiau eraill gwerth £2,000 (£36,000 yn 2002-03).

4. Yr Is-gwmni Masnachol

Mae gan AOCC is-gwmni masnachol sy'n llwyr eiddo iddo ac sy'n gwmni corfforedig yn y DU. Prif waith Mentrau AOCC Cyf. yw gwerthu nwyddau yn holl siopau adwerthu AOCC; masnachfreintiau arlywyaeth; parcio; trwyddedu delweddau; llogi corfforaethol ac archebion post. Tan 1 Ebrill 2003, roedd ei weithgareddau'n cynnwys adwerthu'n unig yn y Pwll Mawr: Amgueddfa Lofaol Genedlaethol Cymru. O 1 Ebrill 2003 ymlaen, cymrodd yr is-gwmni gyfrifoldeb dros y gweithgareddau eraill uchod hefyd. Mae Mentrau AOCC Cyf. yn dychwelyd cyfran o'i elw i AOCC ar ffurf rhoddion cymorth. Ceir crynodeb o'u canlyniadau masnachu isod.

	2003-04 £ '000	2002-03 £ '000
Trosiant	1,146	199
Costau gwerthu	(970)	(142)
Elw Gros	176	57
Treuliau gweinyddol	(230)	(27)
Incwm gweithredu arall	132	-
Elw ar weithgareddau arferol cyn llog	78	30
Llog derbyniadwy	6	-
Llog taladwy	(15)	-
Elw ar weithgareddau arferol cyn trethi	69	30
Trethi ar elw gweithgareddau pob dydd	0	0
Elw ar gyfer y flwyddyn ariannol	69	30
Rhoddion cymorth sy'n daladwy AOCC	(61)	(24)
Elw a gedwir ar gyfer y flwyddyn	8	6

5. Incwm Arall

	Cronfeydd Cyhoeddus		Cronfeydd Preifat		2003-04	Ailddatgan
	Cyfyngedig	Digyfngiad	Cyfyngedig	Digyfngiad	2003-04	2002-03
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Grantiau Ymchwil a chyfraniadau at gostau'r amgueddfa	2	857	0	0	859	383
Gweithgareddau ar safleoedd	0	548	0	0	548	711
Gweithgareddau o ran y casgliadau	6	42	0	0	48	65
Llog Banc	0	18	1	7	26	34
Nawdd	0	15	11	1	27	42
Arall	0	28	0	0	28	19
	8	1,508	12	8	1,536	1,254

Maer categorïau dadansoddi wedi cael eu nodi eto ac mae'r ffigurau cymharol wedi cael eu hailddatgan yn unol â hynny. Nid oes unrhyw newid i'r ffigur cyffredinol ar gyfer incwm arall ar gyfer y flwyddyn ddiwethaf.

6. Cyfanswm yr Adnoddau a Wariwyd

(a) AOCC

	Costau Staff £'000	Costau Trosoglwyddiad Uniongyrchol y Glannau £'000	Dibrisiant £'000	2003-04 £'000	Ailddatgan 2002-03 £'000
Cost Codi Ariannol					
Codi Ariannol a Chyhoedduswyd	567	516	0	56	1,399
Gwariant Elusennol:					
Cost Datblygu Gwrthrychau:					
Casgliadau a Chadwraeth	2,743	1,145	1,031	269	5,188
Ymchwil	758	339	0	74	1,171
Arddangosfeydd ac Addysg	842	1,787	1,030	83	3,742
	4,343	3,271	2,061	426	10,101
Costau Cynnal	8,141	1,175	0	798	10,114
Costau Rheoli a Gweinyddu	1,044	204	0	102	1,350
	13,528	4,650	2,061	1,326	21,565
Cost Ariannu Pensiynau	492	0	0	0	492
Cyfanswm a Wariwyd	14,587	5,166	2,061	1,382	23,196
					(180)
					21,365

6. Cyfanswm yr Adnoddau a Wariwyd (parhad)

(b) Cyfunol

	Costau Staff £'000	Costau Uniongyrchol £'000	Trosglwyddiad y Glannau £'000	Dibrisiant £'000	2003-04 £'000	Ailddatgan 2002-03 £'000
Cost Codi Arian						
Codi Arian a Chyhoedduswydd	963	1,331	0	60	2,354	1,567
Gwariant Elusennol:						
Cost Gwaith Datblygu						
Gwrthrychau:						
Casgliadau a Chadwraeth	2,743	1,145	1,031	269	5,188	4,839
Ymchwil	758	339	0	74	1,171	1,006
Arddangosfeydd ac Addysg	842	1,787	1,030	83	3,742	3,454
	4,343	3,271	2,061	426	10,101	9,324
Costau Cynnal	8,141	1,175	0	798	10,114	9,556
Costau Rheoli a Gweinyddu	1,044	204	0	102	1,350	1,266
	13,528	4,650	2,061	1,326	21,565	20,146
Cost Ariannu Pensiynau	492	0	0	0	492	(180)
Cyfanswm a Wariwyd	14,983	5,981	2,061	1,386	24,411	21,533

Mae gwariant Trosglwyddiad y Glannau yn cynnwys taliadau a wnaed gan AOCC i Amgueddfa Genedlaethol y Glannau, Abertawe Cyf. (Gweler Nodyn 8).

Gwariwyd £35,750 (£31,750 yn 2002-03) ar dâl yr archwilwyr, £31,500 (£28,500 ar gyfer AOCC) ar ffioedd archwilio a £4,250 am waith arall (£3,750 ar gyfer AOCC).

7. Costau Staff

(a) Costau Staff yn ystod y flwyddyn:

	Cyfunol	
	2003-04 £'000	Ailddatgan 2002-03 £'000
Cyflogau	11,666	10,625
Costau Nawdd Cymdeithasol	859	697
Costau Gwasanaeth Cyfoes	1,964	1,520
Costau Diswyddo	2	132
	14,491	12,974
Cost Ariannu Pensiynau	492	(180)
	14,983	12,794

Mae £396,000 (£50,000 yn 2002-03) o gostau'r is-gwmni masnachol yn gynnwysiedig yn y costau o ran staff.

(b) Nifer fisol gyfartalog y gweithwyr:

	Nifer 2003-04	Nifer 2002-03
Casgliadau a Chadwraeth	105	104
Gwaith Ymchwil	29	29
Arddangosfeydd ac Addysg	32	31
Ategol	327	325
Codi Arian a Chyhoedduswydd	22	23
Rheolaeth a Gweinyddiaeth	41	41
	556	553

(c) Manylion tâl a budd-daliadau pensiwn cyfarwyddwyr yr Amgueddfa:

	Cyflog 2003-04	Cynnydd go iawn o ran pensiwn a'r cyfandaliad cysylltiedig yn 60 oed	Pensiwn a gronnydd yn 60 oed ar 31 Mawrth 04 a'r cyfandaliad cysylltiedig	CETV at 31 Mawrth 04	CETV 31 Mawrth 03	Cynnydd go iawn y CETV
	£	£	£	£	£	£
Mr Michael Houlihan, Cyfarwyddwr Cyffredinol	93,050	1,000 a chyfandaliad o 3100	1,000 a chyfandaliad o 3,100	18,600	0	13,400
Dr Eurwyn Wiliam, Dirprwy Gyfarwyddwr Cyffredinol	63,397	200 a chyfandaliad o 500	28,100 a chyfandaliad o 84,300	482,200	437,300	29,700
Mr John Williams-Davies Cyfarwyddwr AWC	59,156	1,200 a chyfandaliad o 3,500	22,600 a chyfandaliad o 67,800	378,500	327,300	39,100
Mr Michael Tooby, Cyfarwyddwr AOG	54,578	800 a chyfandaliad o 2,300	2,900 a chyfandaliad o 8,700	34,100	22,400	7,800
Mr Mark Richards Cyfarwyddwr Corfforaethol	56,867	800 a chyfandaliad o 2,400	3,700 a chyfandaliad o 11,100	39,100	27,200	7,800
Mr Robin Gwyn, Cyfarwyddwr Cyfathrebu	50,000	700 a chyfandaliad o 2,000	2,000 a chyfandaliad o 5,900	20,800	12,300	5,200
Mr Jonathan Sheppard, Cyfarwyddwr Cyllid a TG	52,289	700 a chyfandaliad o 2,000	5,600 a chyfandaliad o 16,900	81,000	3,400	6,700

Dechreuodd Mr Michael Houlihan yn ei swydd fel Cyfarwyddwr Cyffredinol ar 14 Ebrill 2003. Roedd ei dâl yn cynnwys cyflog sylfaenol o £86,750 (£90,000 am flwyddyn gyfan) a bonws o £6,300 ar sail perfformiad. Cafodd fudd-dâl o £7,083 mewn da hefyd i helpu gyda chostau symud. Mae'r Cyfarwyddwr Cyffredinol yn aelod arferol o gynllun pensiwn yr Amgueddfa a thalwyd cyfraniadau pensiwn gwerth £14,574 ar ei gyfer yn ystod y flwyddyn.

Mae'r ffigurau pensiwn a ddatgelwyd ar gyfer Michael Houlihan ar gyfer y cyfnod ers iddo ymuno â'r cynllun tan 31 Mawrth 2004. Mae'r pensiwn a gronnydd a'r cyfandaliad a ddatgelwyd ar gyfer Jonathan Sheppard yn cynnwys trosglwyddiadau a gafwyd yn ystod y flwyddyn. Mae hyn wedi cael ei eithrio o'r cynnydd mewn pensiwn a'r swm cysylltiedig. Y symiau o dan sylw yw £4,700 o bensiwn a £14,200 o gyfandaliad. Y Gwerth Trosglwyddo Cyfartal ag Arian Parod (CETV) yw gwerth cyfalaf budd-daliadau'r cynllun pensiwn a gronnydd gan aelod ar unrhyw adeg arbennig yn ôl asesiad yr actwari. Mae'r cynnydd go iawn yn y CETV yn adlewyrchu'r cynnydd a ariannwyd gan yr Amgueddfa i bob pwrpas. Mae'n cymryd i ystyriaeth y cynnydd yn y pensiwn a gronnydd oherwydd chwyddiant, cyfraniadau'r gweithwyr (gan gynnwys gwerth unrhyw fudd-daliadau a drosglwyddwyd o gynllun pensiwn arall) ac mae'n defnyddio ffactorau prisio ar y farchnad gyffredin ar gyfer dechrau a diwedd y cyfnod.

7. Costau Staff (parhad)

(d) Aelodau'r Cyngor

Nid yw aelodau'r Cyngor yn cael unrhyw dâl. Talwyd cyfanswm o £28,000 mewn costau teithio, cynhaliaeth a llety ar gyfer aelodau ei bwyllgorau (£23,000 yn 2002-03). Ad-dalwyd costau i gyfanswm o 14 aelod o'r cyngor.

8. Cyfran o'r Fenter ar y Cyd

Mae gan AOCC gyfran o 50% yn Amgueddfa Genedlaethol y Glannau (AGGA) Cyf. (Rhif Elusen 1090512). Prif nod AGGA Cyf. yw sefydlu amgueddfa yn Abertawe i gadw ac arddangos (inter alia) holl gasgliadau diwydiannol a morol AOCC a Dinas a Sir Abertawe er budd y cyhoedd. Pe bai AGGA Cyf. yn cael ei ddirwyn i ben neu ei ddiddymu, mae ei erthyglau a'i memorandwm cydweithio yn nodi y caiff unrhyw eiddo sy'n eiddo i'r elusen neu sy'n cael ei breinio ynddi ei drosglwyddo i elusen neu elusennau eraill ag amcanion tebyg.

Mae cyfran AOCC o asedau net y Fenter ar y Cyd yn cynnwys:

	Cyfanswm yr Asedau a'r Rhwymedigaethau		Cyfran yr Asedau a'r Rhwymedigaethau	
	2004 £'000	2003 £'000	2004 £'000	2003 £'000
Asedau Sefydlog	11,892	2,818	5,946	1,409
Asedau Cyfoes	2,680	1,150	1,340	575
Rhwymedigaethau Cyfoes	(2,590)	(722)	(1,295)	(361)
Asedau Net	11,982	3,246	5,991	1,623

Talodd yr Amgueddfa'r grantiau isod i AGGA Cyf:

	Nodyn	2004 £'000	2003 £'000
Oddi wrth Gynulliad Cendlaethol Cymru		0	540
O Dderbyniadau gwerthu ADMC	19	2,061	1,801
Cyfanswm y Grant a Drosglwyddwyd	6	2,061	2,341

9. Asedau Sefydlog Diriaethol

(a) AOCC

	Tir ac Eiddo Rhydd-ddaliad £'000	Eiddo ar Brydles £'000	Peiriannau Cherbydau a £'000	Offer a Chyfarpar £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu Brisiad					
Ar 1 Ebrill	22,082	54,697	523	2,398	79,700
Ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn	3,594	0	69	185	3,848
Gwarediadau yn ystod y flwyddyn	0	0	(12)	(23)	(35)
Adbriadiad	129	275	15	38	457
Ar 31 Mawrth	25,805	54,972	595	2,598	83,970
Dibrisiant					
Ar 1 Ebrill	574	882	381	1,630	3,467
Swm ar gyfer y flwyddyn	402	441	54	485	1,382
Dileadau ar gyfer y flwyddyn	0	0	(9)	(22)	(31)
Adbriadiad	5	7	11	28	51
Ar 31 Mawrth	981	1,330	437	2,121	4,869
Gwerth Net ar Bapur					
Ar 1 Ebrill 2003	21,508	53,815	142	768	76,233
Ar 31 Mawrth 2004	24,824	53,642	158	477	79,101

(b) Cyfunol

	Tir ac Eiddo Rhydd-ddaliad £'000	Eiddo ar Brydles £'000	Peiriannau Cherbydau a £'000	Offer a Chyfarpar £'000	Cyfanswm £'000
Cost neu Brisiad					
Ar 1 Ebrill	22,082	54,697	523	2,398	79,700
Ychwanegiadau yn ystod y flwyddyn	3,594	0	69	197	3,860
Gwarediadau yn ystod y flwyddyn	0	0	(12)	(23)	(35)
Adbriadiad	129	275	15	38	457
Ar 31 Mawrth	25,805	54,972	595	2,610	83,982
Dibrisiant					
Ar 1 Ebrill	574	882	381	1,630	3,467
Swm ar gyfer y flwyddyn	402	441	54	489	1,386
Dileadau ar gyfer y flwyddyn	0	0	(9)	(22)	(31)
Adbriadiad	5	7	11	28	51
Ar 31 Mawrth	981	1,330	437	2,125	4,873
Gwerth Net ar Bapur					
Ar 1 Ebrill 2003	21,508	53,815	142	768	76,233
Ar 31 Mawrth 2004	24,824	53,642	158	485	79,109

Cafodd asedau sefydlog diriaethol AOCC eu priso'n broffesiynol ar 31 Mawrth 2001 gan y Syrfewyr Siartredig Cooke and Arkwright, yn unol â'r Canllawiau a gyhoeddwyd gan Sefydliad Brenhinol y Syrfewyr Siartredig.

Mae gwerth net yr asedau sefydlog ar bapur sef £79,109,000 yn cynnwys swm o £39,000 (Cyfanswm cost o £49,000 llai dibrisiant o £10,000) mewn perthynas â'r asedau sydd ar brydles.

10. Asedau Treftadaeth

Mae'r Asedau Treftadaeth a gafwyd yn ystod y flwyddyn yn cynnwys

	Celf £'000	Adeiladau Hanesyddol £'000	Eraill £'000	Cyfanswm £'000
Yr Wyddfa – David Cox	9	-	-	9
Sir Joseph Banks – William Parry	238	-	-	238
Cerflun – Marwolaeth Tewdrig	-	-	45	45
Y Ddol Japaneaidd – Gwen John	-	-	111	111
Pâr o Fasys Porslen Abertawe	-	-	15	15
Cloc Arian Cymric	-	-	12	12
Celc o Ddarnau Arian Canoloesol – Y Fenni	-	-	25	25
Cwpan Rhufeinig â dolen siâp llewpard	-	-	25	25
Modrwy Abad Ganoloesol	-	-	27	27
Casgliad o Folysgiaid Grastrypda	-	-	9	9
Mapiau Daearegol Hanesyddol	-	-	61	61
Casgliad Cefngwifed o Gelfi Brodorol	-	-	72	72
Peiriant Cribo	-	-	31	31
Rhifyn Gopi o Lindisfarn	-	-	6	6
Eglwys Talybont	-	32	-	32
Yr Ardd Eidalaid	-	4	-	4
Beudy Cae Adda	-	3	-	3
Cyfanswm yn ystod y flwyddyn	247	39	439	725
Ar 1 Ebrill 2003	3,385	559	94	4,038
Ar 31 Mawrth 2004	3,632	598	533	4,763

11. Buddsoddiadau mewn Asedau Sefydlog

	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	2002-03 £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Ar 1 Ebrill	1,218	1,711	1,218	1,711
Cyfrandaliadau a Etifeddwyd	65	0	65	0
Enillion/(Colledion) Net wrth Adbrisio	306	(493)	306	(493)
Gwerth ar y Farchnad ar 31 Mawrth	1,589	1,218	1,589	1,218

Cost hanesyddol y buddsoddiadau ar 31 Mawrth 2004 oedd £1,015,000 (£951,000 ar 31 Mawrth 2003). Mae'r portfolio yn cynnwys Buddsoddiadau Cyfunol (Unedau Buddsoddi) a awdurdodwyd gan y Bwrdd Gwarantau a Buddsoddiadau (cafodd y rhain eu prisio'n broffesiynol gan reolwyr buddsoddiadau'r Amgueddfa, Gerrard Cyf.) ac mae'r cyfrandaliadau (a etifeddodd yr Amgueddfa) wedi eu rhestru ar Farchnad Stoc Llundain.

12. Stoc

	AOCC		Cyfunol	
	2004 £'000	2003 £'000	2004 £'000	2003 £'000
Nwyddau'r Siop ar Werth	0	269	308	305
Stoc cyhoeddiadau ar wahân	192	190	192	190
Llai'r Ddarpariaeth ar gyfer Dileu Stoc	(45)	0	(45)	0
	147	459	455	495

13. Dyledwyr

	AOCC		Cyfunol	
	2004 £'000	2003 £'000	2004 £'000	2003 £'000
Dyledwyr masnachol	441	221	479	221
Llai'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion gwael ac amheus	0	(1)	0	(1)
Gwerthu Amgueddfa Diwydiant a Môr Cymru	0	2,061	0	2,061
Swm sy'n ddyledus o'r is-gwmni masnachol	41	0	0	0
Benthyciad sy'n ddyledus o'r is-gwmni masnachol	269	0	0	0
Dyledwyr eraill	712	1,001	712	1,001
Rhagdaliadau	98	117	101	117
	1,561	3,399	1,292	3,399

Ar 31 Mawrth 2004, nid oedd Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn dal dim o'r elw oedd ar ôl o werthu Amgueddfa Diwydiant a Môr Cymru ar ran AOCC (£2,061,000 ar 31 Mawrth 2003). Tynnodd AOCC weddill y balans, sef £2,061,000, i lawr yn 2003-04 (£1,801,000 yn 2002-03) er mwyn i helpu i ariannu costau datblygu/adeiladu Amgueddfa Genedlaethol y Glannau yn Abertawe.

14. Credydwyr: Symiau sy'n ddyledus cyn pen un flwyddyn

	AOCC		Cyfunol	
	2004 £'000	2003 £'000	2004 £'000	2003 £'000
Credydwyr Masnachol	562	758	594	758
Swm sy'n ddyledus i'r is-gwmni	0	16	0	0
Credydwyr a Chroniadau Eraill	267	486	302	486
	829	1,260	896	1,244

15. Credydwyr: Symiau sy'n ddyledus ar ôl un flwyddyn

	AOCC		Cyfunol	
	2004 £'000	2003 £'000	2004 £'000	2003 £'000
Trefniadau prydlesu	31	0	31	0

16. Costau Pensiwn

Mae gan AOCC gynllun buddion diffinedig. Cyflawnwyd prisiau actwariaidd llawn ar 1 Ebrill 2003 ac fe'i diweddarwyd ar 31 Mawrth 2004 gan actwari annibynnol cymwys. Dyma'r rhagdybiaethau mwyaf a ddefnyddiodd yr actwari (yn nhermau enwol):

	2004	2003
Cyfradd y cynnydd mewn cyflogau	4.4%	4.0%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau a ohiriwyd	2.9%	2.5%
Cyfradd y cynnydd mewn pensiynau gweithredol	2.9%	2.5%
Cyfradd Disgownt	5.5%	5.5%
Rhagdybiaeth o ran Chwyddiant	2.9%	2.5%

(a) Asedau'r cynllun a'r gyfradd elw ddisgwyliedig:

	2004		2003	
		£'000		£'000
Soddyfrannau	7.00%	29,801	7.50%	23,196
Stociau Sefydlog y Llywodraeth	4.75%	1,184	4.75%	948
Stociau'r Llywodraeth ar sail Mynegai	4.75%	8,479	4.75%	7,104
Eraill	4.00%	112	4.75%	334
Cyfanswm gwerth yr asedau ar y farchnad		39,576		31,582
Gwerth actwariaid y dyledion		(55,393)		(47,813)
Diffyg y gellir ei adfer yn y cynllun		(15,817)		(16,231)
Asedau/(rhwymedigaethau) gohiredig o ran trethi		0		0
Rhwymedigaethau pensiwn net		(15,817)		(16,231)

(b) Dadansoddiad o'r symiau y gellir eu codi ar gostau gweithredu:

	2004	2003
	£'000	£'000
Cost Gwasanaeth Cyfoes	1,964	1,520
Cost Gwasanaeth yn y Gorffennol	0	0
Cyfanswm Cost Gweithredu	1,964	1,520

(c) Dadansoddiad o'r elw net ar y cynllun pensiwn:

	2004	2003
	£'000	£'000
Elw net disgwyliedig ar asedau'r cynllun pensiwn	2,161	2,711
Llog ar rwymedigaethau pensiwn	(2,653)	(2,531)
Elw net	(492)	180

(d) Dadansoddiad o'r enillion a'r colledion actwariaidd:

	2004	2003
	£'000	£'000
Gwir elw llai'r elw disgwyliedig ar asedau	5,147	(10,853)
Enillion a cholledion ar ddyledion	2,683	(1,865)
Newidiadau mewn rhagdybiaethau	(6,720)	(890)
Enillion/(colledion) Actwariaidd	1,110	(13,608)
Addasiad oherwydd y cyfyngiad ar warged	0	0
Enillion/(colledion) net a gydnabuwyd	1,110	(13,608)

(e) Newid yn y diffyg ariannol yn ystod y flwyddyn:

	2004	2003
	£'000	£'000
Diffyg y cynllun ar ddechrau'r flwyddyn	(16,231)	(2,861)
Newidiadau yn ystod y flwyddyn:		
Cost gwasanaeth cyfoes	(1,964)	(1,520)
Cyfraniadau a dalwyd	1,760	1,578
Elw net ar asedau/(cost llog)	(492)	180
Cynnydd/(colled) actwariaidd	1,110	(13,608)
Diffyg yn y cynllun ar ddiwedd y flwyddyn	(15,817)	(16,231)

Mae'r ffigurau uchod wedi cael eu cynnwys yn y Cyfriflen o Weithgareddau Ariannol a'r Fantolen o dan Safon Adrodd Ariannol 17 – Budd-daliadau Ymdeol.

(f) Hanes o ran enillion a cholledion

	2004	2003
Gwahaniaeth rhwng yr elw disgwyliedig a gwirioneddol ar asedau'r cynllun:		
swm (£' 000)	5,147	(10,853)
canran o asedau'r cynllun	13.0%	34.4%
Hanes o ran enillion ar rwymedigaethau'r cynllun:		
swm (£' 000)	2,683	(1,865)
canran o asedau'r cynllun	4.8%	3.9%
Enillion a cholledion actwariaidd:		
swm (£' 000)	1,110	(13,607)
canran o asedau'r cynllun	2.0%	28.5%

17. Datganiad o Gronfeydd

(a) Cyfanswm y Cronfeydd

	Ailddatgan 1 Ebrill 2003 £000	Adnoddau i mewn £000	Adnoddau a wariwyd £000	Symudiadau eraill £000	31 Mawrth 2004 £000
Cronfeydd Cyhoeddus					
Cyfyngedig – Cyfalaf	78,730	3,462	(3,791)	4,769	83,170
Cyfyngedig – Sbesimenau	4,220	1,176	(505)	0	4,891
Cyfanswm Cyfyngedig	82,950	4,638	(4,296)	4,769	88,061
Digyfyngiad	1,016	19,778	(19,168)	0	1,626
Cronfeydd Pensiwn	(16,231)	0	(696)	1,110	(15,817)
Cyfanswm Digyfyngiad	(15,215)	19,778	(19,864)	1,110	(14,191)
Cyfanswm y Cronfeydd Cyhoeddus	67,735	24,416	(24,160)	5,879	73,870
Cronfeydd Preifat					
Cyfyngedig	2,406	272	(41)	155	2,792
Digyfyngiad	383	295	(210)	156	624
Cyfanswm y Cronfeydd Preifat	2,789	567	(251)	311	3,416
Cyfanswm	70,524	24,983	(24,411)	6,190	77,286

Roedd £1,566,000 yn y Cronfeydd Cyhoeddus Digyfyngiad ar gyfer gweithgareddau AOCC ei hun ar 31 Mawrth 2004, gyda £60,000 i'w priodoli i Fentrau AOCC Cyf.

O fewn y Cronfeydd Preifat roedd yna drosglwyddiad o £86,000 o gronfeydd cyfyngedig a digyfyngiad ar ôl ail-ddadansoddi'r dull o ddefnyddio'r cronfeydd hyn.

(b) Dadansoddiad o gyfanswm y cronfeydd cyfalaf cyfyngedig:

	2004 £000	2003 £000
Tir ac Eiddo Rhydd-ddaliad	24,387	21,046
Eiddo ar Brydles	53,190	53,374
Peiriannau a Cherbydau	105	142
Cyfarpar, Dyfeisiau ac Offer	390	770
Cyfanswm yr Asedau Diriaethol	78,072	75,332
Cyfran o'r Fenter ar y Cyd	5,991	1,623
Dyledwyr	333	2,475
Arian yn y banc ac arian parod	(862)	(141)
Credydwyr	(364)	(559)
	83,170	78,730

(c) Dadansoddiad o gyfanswm y cronfeydd preifat:

	2004 £'000	2003 £'000
Asedau Diriaethol	889	900
Asedau Treftadaeth	326	206
Buddsoddiadau mewn Asedau Sefydlog	1,589	1,218
Dyledwyr	20	12
Arian yn y banc ac arian parod	592	457
Credydwyr	0	(4)
	3,416	2,789

18. Cysoni Newidiadau mewn Adnoddau i'r Llif Arian Net o Weithgareddau Gweithredol

	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	Ailddatgan 2002-03 £'000	2003-04 £'000	Ailddatgan 2002-03 £'000
Adnoddau net i mewn ar gyfer y flwyddyn ariannol	4,932	4,552	4,940	4,552
Asedau ar ffurf rhoddion	0	(22)	0	(22)
Cyfran o'r Fenter ar y Cyd	(4,368)	(1,120)	(4,368)	(1,120)
Dibrisiant	1,382	1,176	1,386	1,176
Colledion ar waredu asedau sefydlog	3	0	3	0
Lleihad/(Cynnydd) mewn Stociau	312	(23)	40	(23)
Cynnydd mewn Dyledion	(38)	(115)	(76)	(115)
Cynnydd/(Lleihad) mewn Credydwyr	(65)	(659)	(9)	(659)
Lleihad mewn Darpariaethau	0	(83)	0	(83)
Trosglwyddiadau o'r is-gwmni	(326)	0	0	0
Costau Ariannu'r Cynllun Pensiwn	696	(238)	696	(238)
Arian i Mewn o Weithgarwch Gweithredol	2,528	3,468	2,612	3,468

19. Gwariant Cyfalaf a Buddsoddiadau Ariannol

	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	2002-03 £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Taliadau i gaffael Asedau Sefydlog Diriaethol	(4,831)	(5,089)	(4,835)	(5,089)
Rhyddhau arian a gafwyd o werthu ADMC	2,061	1,801	2,061	1,801
	(2,770)	(3,288)	(2,774)	(3,288)

20. Symudiadau mewn Adnoddau Hylifol

	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	2002-03 £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Buddsoddiadau Tymor Byr ar 1 Ebrill	0	132	0	132
Arian parod ar 1 Ebrill	993	681	993	681
Cronfeydd net ar 1 Ebrill	993	813	993	813
Llif arian net i mewn/(allan)	(242)	312	(162)	312
Symudiadau net mewn buddsoddiadau tymor byr	0	(132)	0	(132)
Cronfeydd net ar 31 Mawrth	751	993	831	993

21. Symudiadau Arian

	AOCC		Cyfunol	
	2003-04 £'000	2002-03 £'000	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Arian net ar 1 Ebrill	993	681	993	681
Llif arian net i mewn/(allan)	<u>(242)</u>	<u>312</u>	<u>(162)</u>	<u>312</u>
Arian net ar 31 Mawrth	751	993	831	993

22. Ymrwymadau Cyfalaf

	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Ar ddyddiad llunio'r fantolen, roedd ymrwymadau cyfalaf o	627	2,667

Mae'r ymrwymadau hyn yn cyfeirio at y gwaith cyfalaf mawr yn y Pwll Mawr a'r Amgueddfa Wlân Genedlaethol.

23. Asedau ar Brydles

	2003-04 £'000	2002-03 £'000
Taliadau dyledus ar asedau ar brydles:		
Prydlesau fydd yn dod i ben cyn pen blwyddyn	10	0
Prydlesau fydd yn dod i ben cyn pen 2 i 5 mlynedd	<u>31</u>	<u>0</u>
	41	0

34

24. Rhwymedigaethau wrth Gefn

Pe bai'r Pwll Mawr: Amgueddfa Lofaol Genedlaethol yn cau, mae rhwymedigaeth wrth gefn i ddiogelu siafft y pwll a'r ardaloedd cyfagos. Mae dadgomisiynu yn debygol o gostio rhyw £1 miliwn ac mae'r swm wedi ei warantu gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Trwy ei chyfreithwyr, mae'r Amgueddfa'n cynnal trafodaethau mewn perthynas â nifer o hawliadau am anafiadau personol ar safleoedd yr Amgueddfa. Mae'n bosibl y bydd angen i'r Amgueddfa setlo os bydd canlyniadau unrhyw drafodaethau neu ymgyfreithiad yn erbyn yr Amgueddfa. Mae'r Amgueddfa o'r farn mai £54,000 yw'r tâl mwyaf posibl a allai godi yn erbyn yr hawliadau hyn.

25. Trafodion Cefnogwyr Cysylltiedig

Mae Amgueddfa Genedlaethol Cymru yn Gorff Cyhoeddus a Noddir gan y Cynulliad. Ystyrir bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru'n gefnogwr cysylltiedig felly. Yn ystod y flwyddyn cafodd AOCC gyllid oddi wrth y Cynulliad ar ffurf Cymhorthdal Refeniw, Cyfalaf a Grant Prynu Sbesimenau.

Talodd yr Amgueddfa grantiau i Amgueddfa Genedlaethol y Glannau Abertawe Cyf. (y mae ganddi gyfran o 50% ynddi) o'r arian oedd ar ôl ers gwerthu Amgueddfa Diwydiant a Môr Cymru.

Yn ystod y flwyddyn cafodd AOCC drafodion materol amrywiol gyda chyrrff eraill sy'n cael eu noddi gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru, sef:

Bwrdd Croeso Cymru
Cyngor Cefn Gwlad Cymru
CADW

Cafodd yr Amgueddfa rodd gwerth £50,000 oddi wrth Ymddiriedolaeth Elusennol Colwinston yn 2003-04. Mae Mr M. Prichard, y Cyn-lywydd Diwethaf, yn ymddiriedolwr o Ymddiriedolaeth Elusennol Colwinston.